

Цветница – най-хубавият пролетен празник

Автор(и): Растителна защита
Дата: 28.04.2024 Брой: 4/2024

Днес празнуваме Цветница, най-красивият пролетен празник и имен ден на всички, кръстени на цветя, дървета и билки. Денят е известен още като Връбница и Цветна неделя, Вая (Вайя), Куклинден или (в западните църкви) Палмова неделя.

Празникът винаги е в неделята след Лазаровден, една седмица преди Великден. Посветен е на тържественото посрещане на Иисус Христос в Йерусалим с маслинови и лаврови клонки. Празнува се както от православните християни, така и от католици и протестанти.

По стар обичай още рано сутринта християните, облечени в празнични одежди, отиват в храма за тържествена служба и водосвет. След църковния обряд, благословените вярващи носят в домовете си осветени върбови клонки, за здраве и предпазване от болести и зло. Вярва се, че осветената върба има предпазна и възпроизвеждаща сила, затова тя се запазва цяла година пред домашната икона.

Сутринта над портите на всяка къща се закачват венчета от върбови клонки, които предпазват от зло и неплодородие. Лазарувалите предния ден моми се събират на реката, като всяка носи свое венче и омесения предварително обреден хляб (кукла) и изпълняват обичая „кумичене“. Венчетата и парчета

от хляба се нареждат на дъсчица и се пускат по течението. Момата, чието венче излезе най-напред, се избира за „кумица“ и тя повежда моминското хоро към своята къща.

На този ден продължават Лазаровите обреди и обичаи. С кумиченето на лазарките завършва цикълът на моминските пролетни игри. Привечер на мегдана моми и ергени за последен път играят лазарското хоро, като за първи път след Великденските пости хорото е сключено. Седмицата, която започва в понеделник след Цветница, се нарича Страстната седмица. В нея християните съпреживяват мъките на Христос.

Обичайно празникът продължава с нареждането на семейна трапеза. Някъде се приготвя обредно ястие тавалък – риба с ориз. След тържествения обяд всички се събират на мегдана, където играят весели несклучени хора, известни като буенец.

Днес имен ден имат всички, които носят имена на цвета – Здравко, Здравка, Детелина, Детелин, Роза, Розалия, Лидия, Лилия, Цвета, Цветан, Цветелин, Цветелина, Трендафил, Флора, Флорина, Явор, Ясен, Ягода и др.